C/2025/5152

28.10.2025

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse

Betydningen af at institutionalisere den civile og sociale dialog i EU's kandidat- og partnerlande

(initiativudtalelse)

(C/2025/5152)

Ordførere: **Decebal-Ștefăniță PADURE**
Dumitru FORNEA
Ionuț SIBIAN

Rådgivere	Mircea MITRUȚIU (for ordføreren, Gruppe I) Igor ZUBCU (for ordføreren, Gruppe II) Simona CONSTANTINESCU (for ordføreren, Gruppe III)
Plenarforsamlingens beslutning	23.1.2025
Retsgrundlag	Forretningsordenens artikel 52, stk. 2
Kompetence	Sektionen for Eksterne Forbindelser
Vedtaget i sektionen	12.6.2025
Vedtaget på plenarforsamlingen	17.7.2025
Plenarforsamling nr.	598
Resultat af afstemningen (for/imod/hverken for eller imod)	187/0/2

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1. Et uafhængigt og dynamisk civilsamfund er afgørende for demokratiet, beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder og bekæmpelsen af fremgangen blandt ekstremistiske bevægelser, der stiller spørgsmålstegn ved EU's værdier. Det organiserede civilsamfund, der er forankret i demokratiske værdier, handler i offentlighedens interesse ved at formidle mellem myndigheder og borgere og forstærke lydhørheden over for forskellige stemmer, herunder sårbare gruppers. Civilsamfundet udgør en platform for fredelig aktivisme, fortalervirksomhed og forsvar af rettigheder, styrkelse af det demokratiske engagement og ansvarlighed.

1.2. Med udgangspunkt i indholdet af EØSU's tidligere forslag om civil ([1]) og social dialog ([2]) gentager EØSU betydningen af også at institutionalisere den civile og sociale dialog i EU's kandidatlande og partnerlande ([3]) ved hjælp af følgende mere detaljerede mål:

— En omfattende og gunstig lovgivningsramme, der sikrer effektiv deltagelse af civilsamfundsorganisationer, arbejdsmarkedets parter og andre relevante interessenter i udformningen, gennemførelsen, overvågningen og evalueringen af det lovgivningsmæssige og politiske arbejde. Denne ramme bør stemme overens med EU's standarder for inklusion, gennemsigtighed og ansvarlighed samt de standarder, der er fastsat af De Forenede Nationer (FN), navnlig inden for rammerne af mål 16 for bæredygtig udvikling (SDG).

([1]) Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om metoder til styrkelse af den civile dialog og deltagelsesdemokratiet i EU (sonderende udtalelse på anmodning af det belgiske rådsformandskab) (EUT C, C/2024/2481, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2481/oj).

([2]) Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om forslag til Rådets henstilling om styrkelse af den sociale dialog i Den Europæiske Union (COM(2023) 38 final — 2023/0012 (NLE)) og om meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om Styrkelse af den sociale dialog i Den Europæiske Union: udnyttelse af dens fulde potentiale til at sikre retfærdige omstillinger (COM(2023) 40 final) (EUT C 228 af 29.6.2023, s. 87).

([3]) Ved partnerland forstås enhver stat, der indgår en partnerskabsaftale med EU. Listen over lande findes på: Lande — Europa-Kommissionen: https://international-partnerships.ec.europa.eu/countries_da.

— Tilpasning af den institutionelle struktur for den civile og sociale dialog i kandidatlandene til principperne, standarderne og god praksis i Den Europæiske Union og tilskyndelse til samme proces i partnerlandene med henvisning til Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg. Både den civile og den sociale dialog bør drage fordel af tilstrækkelige ressourcer og nationale lovgivningsmæssige rammer, der sikrer deres effektive funktion og konvergens i den permanente dialog mellem staten og samfundet.

— Fremme af en autentisk og struktureret trepartsdialog mellem regeringer, fagforeninger og arbejdsgiverorganisationer for at fremme samarbejde på centrale områder såsom beskæftigelse, arbejdstagerrettigheder, kollektive overenskomstforhandlinger, regional udvikling, uddannelse og strategier for retfærdig omstilling.

— Styrkelse af kapaciteten hos civilsamfundsorganisationer og arbejdsmarkedsparter, så de kan deltage effektivt og på samme niveau i den civile og sociale dialog ved hjælp af målrettet finansiel støtte, uddannelse, institutionelle partnerskaber og operationel bistand, uden at det berører deres uafhængighed af regeringen.

— Tilskyndelse til udveksling af god praksis og knowhow fra EU's medlemsstater via struktureret samarbejde, peerlæringsprogrammer, teknisk bistand og strategiske partnerskaber.

— Styrket inddragelse af det organiserede civilsamfund i EU-finansierede samarbejdsrammer med henblik på at støtte deltagelsesbaseret forvaltning.

1.3. For at nå disse mål anbefaler EØSU følgende konkrete indledende foranstaltninger:

— Den Europæiske Unions relevante institutioner kan i deres forbindelser med kandidat- og partnerlande fremhæve betydningen af det organiserede civilsamfunds inddragelse og reelle deltagelse i forhandlingsprocesserne på en gennemsigtig og inklusiv måde og dermed også bidrage til at styrke rollen for de blandede rådgivende udvalg, civilsamfundsplatforme eller nationale rådgivende grupper og de rådgivende strukturer i civilsamfundet, der eksisterer og fungerer på grundlag af EU's associeringsaftaler eller handelsaftaler med forskellige nabolande eller andre regioner i verden.

— Forslag til planer om en overvågningsmekanisme, der vil gøre det muligt for EØSU og andre relevante interessenter i civilsamfundet at føre tilsyn med resultaterne af den institutionelle civile og sociale dialog i hele cyklussen for udformning af lovgivning og offentlige politikker og om nødvendigt fremsætte anbefalinger.

— Integration af konditionalitet vedrørende den civile og sociale dialog i EU-tiltrædelsesforhandlinger og samarbejdsprogrammer, navnlig med hensyn til overholdelse af artikel 151-155 i TEUF om socialpolitik og høring af interessenter.

— Oprettelse af inklusive og permanente nationale platforme for dialog mellem regeringer, civilsamfundsorganisationer og arbejdsmarkedets parter, der fungerer som institutionaliserede fora for politisk debat og fælles udformning af lovgivning med EØSU som rollemodel.

— Gennemførelse af målrettede EU-finansieringsprogrammer for at støtte udviklingen og den langsigtede bæredygtighed af uafhængige civilsamfundsorganisationer og strukturer for arbejdsmarkedets parter, der baner vejen for deres aktive og lige deltagelse i offentlige politikker og EU-integrationsprocesser.

— EU-institutionerne og civilsamfundsorganisationerne er nødt til at gøre en større indsats for at støtte oplysningskampagner, der fremhæver betydningen af social og civil dialog. Dette er især vigtigt for inddragelsen af de unge. Disse aktiviteter bør gennemføres i partnerskab med civilsamfundsorganisationer eller arbejdsmarkedets parter i kandidat- og partnerlandene.

1.4. EØSU anbefaler, at både arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsorganisationer bliver medlemmer af de økonomiske og sociale råd. I stater, hvor kun arbejdsmarkedets parter deltager i arbejdet i det eksisterende økonomiske og sociale råd, bør der etableres andre kanaler/platforme for civil dialog.

2. **Baggrund**

2.1. Den civile og sociale dialog er en grundlæggende søjle i den europæiske model for deltagelsesbaseret forvaltning. I løbet af de seneste årtier har denne dialog bidraget væsentligt til konsolideringen af demokratier i EU's medlemsstater, og den har spillet en afgørende rolle i bestræbelserne på at fremme en bæredygtig, retfærdig og inklusiv socioøkonomisk udvikling.

2.2. Den institutionaliserede sociale dialog på europæisk plan blev juridisk reguleret med undertegnelsen af Romtraktaterne ved de stater, der stiftede Det Europæiske Økonomiske Fællesskab den 25. marts 1957. Samme år blev Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) oprettet på grundlag af disse traktater: det vigtigste europæiske rådgivende organ, der skulle være »en bro mellem Fællesskabets institutioner og det organiserede civilsamfund«.

2.3. Traktatens afsnit X om arbejdsmarkedets parter og den sociale dialog indeholder referencer til social og civil dialog og høring af Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg: artikel 151, 152, 153, 154 og 155. F.eks. hedder det i artikel 152, at: »Unionen anerkender og fremmer arbejdsmarkedsparternes rolle på EU-plan under hensyntagen til de nationale systemers forskelligartede karakter. Den letter dialogen mellem dem og respekterer deres uafhængighed.«

2.4. Efterhånden som forbindelserne mellem Den Europæiske Union og kandidatlandene samt partnerlandene i de østlige og sydlige regioner uddybes, er der behov for at styrke den civile og sociale dialog som led i integrations- og samarbejdsprocesserne. EØSU har i tidligere udtalelser understreget, at en struktureret social og civil dialog er en nøglefaktor for en vellykket udvikling, social samhørighed og demokratiseringspolitikker i disse lande ([4]).

2.5. *Den sociale dialog*

2.6. Den Internationale Arbejdsorganisation (ILO) definerer social dialog som alle former for forhandling, høring eller udveksling af oplysninger mellem eller blandt repræsentanter for regeringer, arbejdsgiverorganisationer og fagforeninger om spørgsmål af fælles interesse vedrørende økonomisk politik og socialpolitik. Den kan eksistere som en trepartsproces, med regeringen som den ene part, eller udgøres af topartsforbindelser mellem arbejdstagere og ledelse. Den sociale dialog spiller en central rolle, når det drejer sig om at påvirke økonomiske, arbejdsmarkedsmæssige og sociale politikker og fremme konvergens i leve- og arbejdsvilkårene. Processen med kollektive overenskomstforhandlinger er et vigtigt redskab i den sociale dialog, som har til formål at sikre anstændige arbejdsvilkår og retfærdighed på arbejdspladsen.

Den civile dialog

2.7. Selv om der ikke er vedtaget nogen universel definition af den civile dialog, er den bredt anerkendt som et centralt element i civilsamfundsorganisationernes arbejde med at sikre, at borgernes stemme bliver hørt i beslutningsprocesserne. De sektorspecifikke, tværgående og horisontale komponenter i den civile dialog letter samarbejdet og gør den offentlige forvaltning mere inklusiv, hvilket sikrer øget politisk legitimitet og ansvarlighed. Dette opnås gennem to indbyrdes forbundne dimensioner: 1) dialog mellem civilsamfundsorganisationer for at udveksle synspunkter og ekspertise, og 2) struktureret dialog mellem civilsamfundsorganisationer og statslige institutioner for at sikre forskelligartede røster i den politiske beslutningstagning.

3. **Generelle bemærkninger**

3.1. I mange kandidatlande og partnerlande er den civile og sociale dialog fortsat fragmenteret og mangler institutionel regulering, hvilket påvirker deres evne til at udvikle sammenhængende og inklusive offentlige politikker. I fraværet af klare institutionelle strukturer er inddragelsen af civilsamfundet og arbejdsmarkedets parter i beslutningstagningen begrænset og tilfældig, hvilket fører til manglende tillid til demokratiske processer og et svækket engagement hos borgerne.

3.2. EØSU understreger den klare sondring mellem social dialog som nedfældet i artikel 151-155 i TEUF, der inddrager arbejdsmarkedets parter (arbejdsgiverorganisationer og fagforeninger), og civil dialog som fastsat i artikel 11 i TEU, som omfatter aktører fra det organiserede civilsamfund i bredere forstand. Disse to former for dialog supplerer hinanden, men adskiller sig med hensyn til formål, aktører og institutionelle rammer.

3.3. En struktureret og velinstitutionaliseret civil og social dialog er afgørende for at sikre stabilitet, institutionel hukommelse, økonomisk udvikling og social samhørighed i kandidatlandene/partnerlandene. Ved at fremme og støtte sådanne institutionelle konstruktioner kan Den Europæiske Union og medlemsstaterne styrke deres rolle som en pålidelig partner og støtte demokratiske processer i disse lande, hvilket vil bidrage til en mere gnidningsløs og bæredygtig integration i den europæiske familie i udvidelsesprocesserne, men også i forbindelserne med andre partnerlande, som kunne blive inspireret af begrebet institutionaliseret civil og social dialog.

([4]) Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om metoder til styrkelse af den civile dialog og deltagelsesdemokratiet i EU (sonderende udtalelse på anmodning af det belgiske rådsformandskab) (EUT C, C/2024/2481, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2481/oj).
Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse — Inddragelse af de unge i den sociale og civile dialog i Middelhavsregionen (initiativudtalelse) (EUT C, C/2025/1189, 21.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1189/oj).

3.4. Desuden lancerede EØSU's formand for nylig et initiativ til mere aktivt at inddrage kandidatlandene i EØSU's aktiviteter. Dette initiativ har til formål at sikre, at disse lande kan drage fordel af EU-medlemsstaternes ekspertise og erfaringer, navnlig med hensyn til at fremme konkurrencedygtige økonomier gennem social dialog og en bredere inddragelse af civilsamfundet. Ved at integrere kandidatlandene tidligt i disse processer bidrager EØSU ikke blot til at forberede dem på et fremtidigt EU-medlemskab, men støtter også skabelsen af modstandsdygtige økonomier, der kan konkurrere på globalt plan, samtidig med at høje sociale standarder opretholdes.

3.5. I den forbindelse bliver institutionaliseringen af den civile og sociale dialog en vigtig drivkraft ikke blot for sociale og demokratiske fremskridt, men også for økonomiske resultater, hvilket bidrager til, at kandidat- og partnerlandene kan leve op til EU's og FN's standarder og målene for konkurrencedygtighed.

3.6. I nogle kandidatlande, hvor der ikke findes sådanne organer, er processen med at vurdere muligheden for at oprette et økonomisk og socialt råd eller et lignende organ på nationalt plan allerede påbegyndt, og EØSU's og andre lignende organisationers ekspertise i medlemsstaterne vil være meget nyttig med henblik på at udvikle en behovsanalyse og færdiggøre de lovgivningsmæssige og administrative processer i forbindelse med denne institutionelle opbygning.

3.7. Oprettelsen af økonomiske og sociale råd i kandidatlandene og nogle partnerlande, hvor de ikke findes, kan fremme et øget samarbejde og bedre synkronisering mellem EU's tiltag og det organiserede civilsamfunds interesser i disse lande.

3.8. Institutionaliseringen af den sociale og civile dialog bidrager til, at civilsamfundsorganisationer og arbejdsmarkedets parter bliver behandlet med respekt. De kan desuden på en organiseret, effektiv og gennemsigtig måde drage fordel af offentlige finansielle ressourcer, der afsættes til processer for civil og social dialog på lokalt, regionalt, nationalt eller europæisk plan og derudover.

3.9. Oprettelsen af økonomiske og sociale råd, hvor sådanne ikke findes, vil også gøre det muligt at oprette organer bestående af professionelle embedsmænd på visse områder, der kan udarbejde udtalelser og henstillinger, som er godkendt ved konsensus mellem civilsamfundets parter, hvilket vil forbedre de udkast til dokumenter, der udarbejdes af de offentlige myndigheder, således at sociale tvister kan undgås.

3.10. Arbejdsmarkedets parter (fagforeninger og arbejdsgiverforeninger) og repræsentanter for andre civilsamfundsorganisationer, der indgår i disse økonomiske og sociale råd eller et lignende organ, vil drage fordel af:

— Obligatorisk høring vedrørende udkast til normative retsakter på de specialiserede områder, der er fastsat i loven, og som er iværksat af regeringen, samt lovgivningsinitiativer fra parlamentsmedlemmer.

— Udarbejdelse, efter anmodning fra regeringen, parlamentet eller på eget initiativ, af analyser/undersøgelser af de økonomiske, sociale og miljømæssige realiteter, som regeringerne bør yde administrativ og finansiel støtte til.

— Rapportering til regeringen eller parlamentet om fremkomsten af økonomiske og sociale fænomener, der kræver udvikling af nye normative retsakter og/eller ændring af eksisterende retsakter.

4. **Særlige bemærkninger**

4.1. Institutionaliseringen af den sociale og civile dialog kan foregå i forskellige organisationsstrukturer under hensyntagen til de særlige forhold, der gør sig gældende i den enkelte stat, og under hensyntagen til civilsamfundsorganisationernes og arbejdsmarkedets parters interesser og ønsker, samtidig med at der tages højde for bedste praksis på europæisk og internationalt plan på dette område.

4.2. EØSU mener, at institutionaliseringen af den civile og sociale dialog fremskynder kandidatlandenes integration i den europæiske sociale model, der er baseret på repræsentativiteten og mangfoldigheden af arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsorganisationerne og deres inddragelse i den offentlige beslutningstagning.

4.3. EØSU bemærker, at de økonomiske og sociale råd og andre former for institutionaliseret civil og social dialog bidrager væsentligt til at styrke modellen for forvaltning og deltagelsesdemokrati og spiller en afgørende rolle i bestræbelserne på at fremme en bæredygtig, retfærdig og inklusiv socioøkonomisk udvikling.

4.4. EØSU understreger behovet for at styrke den civile og sociale dialog som led i integrations- og samarbejdsprocesserne mellem kandidatlandene og medlemsstaterne. En struktureret civil og social dialog er en nøglefaktor for en vellykket bæredygtig udvikling, social samhørighed og demokratiseringspolitikker i disse lande.

4.5. Den sociale dialog, navnlig i sin trepartsform, indebærer et struktureret samspil mellem regeringer, arbejdsgiverorganisationer og fagforeninger, der primært fokuserer på arbejdsmarkedet, arbejdsvilkår og økonomiske politikker. I modsætning hertil omfatter den civile dialog en bredere vifte af aktører, hvor civilsamfundsorganisationer indgår i en deltagelsesbaseret forvaltningsproces sammen med tre andre centrale interessenter: offentlige myndigheder, politiske institutioner og i nogle tilfælde økonomiske og sociale aktører. Selv om disse to former for dialog er forskellige, supplerer de hinanden og udgør væsentlige søjler i den demokratiske legitimitet og inklusive politikudformning i EU.

4.6. Institutionaliserede og strukturerede høringer sikrer social fred og gunstige sociale og økonomiske rammevilkår for udvikling og modernisering i kandidat-/partnerlandene, både ved at mindske de akkumulerede sociale spændinger gennem dialog og forhandling og ved at skabe betingelserne for at etablere og opretholde en forudsigelig institutionel og retlig ramme for borgere og økonomiske aktører i og uden for landet.

4.7. EØSU bemærker, at repræsentationen af forskellige interesser i samfundet – SMV'er, udenlandske investorer, offentlige virksomheder, arbejdstagere, civilsamfundet og lokalsamfund – sikres ved at integrere den institutionaliserede civile og sociale dialog i alle lovgivningsmæssige og offentlige politiske beslutninger, der har en betydelig social, økonomisk og miljømæssig indvirkning.

4.8. I de økonomiske og sociale råd udvikler arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsorganisationer, der repræsenterer forskellige interesser, deres evne til konsensus og kompromis gennem forhandling og dialog og lærer at forhandle og afbalancere deres holdninger med henblik på at nå frem til et fælles synspunkt set i relation til beslutningstagerne.

4.9. I lande, hvor de ikke findes, vil oprettelsen af økonomiske og sociale råd styrke arbejdsmarkedsparternes og civilsamfundsorganisationernes rolle og plads i hørings- og partnerskabsforbindelserne med kandidatlandenes og partnerlandenes regeringer, når de skal høres og deres mening indhentes om alle lovgivningsmæssige og offentlige politiske projekter med betydelige sociale, økonomiske og miljømæssige konsekvenser.

4.10. På samme måde skal de repræsentative arbejdsmarkedsparter og civilsamfundsorganisationer udvikle deres egne færdigheder til at analysere offentlige politikker og formulere holdninger, ændringsforslag og alternative offentlige politikker for at leve op til deres nye institutionaliserede rettigheder.

4.11. EØSU anbefaler, at kandidatlandene og partnerlandene fastlægger klare og gennemsigtige kriterier for udvælgelsen af de repræsentanter, der deltager i den civile og sociale dialog, herunder rotationsmekanismer, foranstaltninger til sikring af offentlig ansvarlighed og regelmæssige vurderinger af repræsentativiteten, for at sikre legitimitet, troværdighed og mangfoldighed.

4.12. I den forbindelse bør der afsættes førtiltrædelsesmidler fra EU til støtte for institutionalisering og operationalisering af strukturerede mekanismer for civil og social dialog. Finansieringen bør fokusere på at udvikle de administrative og lovgivningsmæssige rammer, der er en forudsætning for deltagelsesbaseret forvaltning og inklusiv politikudformning, herunder overførsel af knowhow og erfaringer vedrørende strukturer for demokratisk dialog og offentlige politiske processer fra EØSU, nationale økonomiske og sociale råd og lignende organer i medlemsstaterne til deres modparter i kandidatlande og partnerlande uden at finansiere arbejdsmarkedsparternes eller civilsamfundsorganisationernes kerneaktiviteter, således at deres autonomi og uafhængighed bevares.

4.13. Der skal også udvikles programmer til opbygning af gensidig tillid mellem offentlige og private partnere, der er involveret i den civile og sociale dialog. Eksperterne i de økonomiske og sociale råds forvaltninger og strukturering af aktiviteten i specialiserede afdelinger vil bidrage til effektiviteten af disse rådgivende institutioners aktiviteter.

4.14. EØSU var det første EU-organ, der officielt begyndte at inddrage kandidatlandene i sit arbejde, og udgør dermed et eksempel til efterfølgelse for andre EU-institutioner. »Medlem fra et kandidatland« er en ærestitel, der viser støtte og hensyntagen til repræsentanter for civilsamfundet fra EU-kandidatlandene, uden at de får status som EØSU-medlem.

4.15. Den hurtige oprettelse af økonomiske og sociale råd eller lignende organer i lande, hvor de ikke allerede findes, og inddragelse af civilsamfundets repræsentanter i tiltrædelsesprocessen/forhandlingsarbejdsgrupperne vil øge tempoet i forhandlingsprocessen om kandidatlandenes tiltrædelse af EU, navnlig vedrørende to klynger af forhandlingskapitler: grundprincipper (kapitlet om retsvæsenet og grundlæggende rettigheder og kapitlet om retfærdighed, frihed og sikkerhed) samt konkurrenceevne og inklusiv vækst (kapitlet om virksomheds- og industripolitik og kapitlet om socialpolitik og beskæftigelse).

4.16. Finansieringsmulighederne for kandidatlandene er udformet med det formål at støtte gennemførelsen af store systemiske reformer, hovedsagelig med fokus på klynge 1 (grundprincipper). De demokratiske institutioners funktionsmåde er også forbundet med gennemsigtighed i forvaltningen og høringer/inddragelse af civilsamfundsorganisationer i EU-integrationsprocessen. Begge elementer indgår i målene om institutionalisering af den civile og sociale dialog.

4.17. I overensstemmelse med EU's partnerskabsprincip og de sociale og økonomiske mål i vækstplanerne for kandidatlandene insisterer EØSU på, at arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet rettidigt og på meningsfuld vis inddrages i udformningen, gennemførelsen, overvågningen og evalueringen af reformdagsordenerne ([5]).

4.18. EØSU anbefaler, at reformdagsordenerne indeholder en sammenfatning af høringsprocessen, der viser, hvordan interessenternes input blev afspejlet, hvilket vil være i overensstemmelse med udvalgets udtalelse fra 2024 om den nye vækstplan og en reform- og vækstfacilitet for Vestbalkan.

4.19. EØSU understreger, at institutionaliseringen af den civile og sociale dialog i form af økonomiske og sociale råd i kandidatlande og partnerlande ikke erstatter den sociale trepartsdialog mellem regeringer, arbejdsgivere og fagforeninger på arbejdsmarkedet (løn- og arbejdsvilkår) i form af trepartsudvalg for social dialog eller råd på territorialt og nationalt plan.

Bruxelles, den 17. juli 2025.

Oliver RÖPKE
Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

([5]) Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse — Øgede muligheder for at landene på Vestbalkan kan blive medlem af EU (sonderende udtalelse) (EUT C, C/2024/6872, 28.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6872/oj).